

A társasági és a cégjogi törvény módosítása szeptember 1-jétől Dr. Fest Attila, Ügyvéd, Luther, Fest & Kajli Ügyvédi Iroda

Az Európai Unióban kiemelkedően fontos szerepe van a gazdasági társaságok jogára vonatkozó tagállami szabályozások harmonizációjának. Ez elengedhetetlen a gazdasági integráció céljának, azaz az áruk, a személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad áramlásának eléréséhez. A társasági jog harmonizációjának célja, hogy megkönnyítse a más tagállamban történő cégalapítást, vagy a tulajdonszerzést más tagállamban bejegyzett társaságban. Ennek eszköze, hogy hasonló közzétételi szabályok vonatkoznak a társaságokra, megközelítőleg azonosak a társaság alapításával, működésével kapcsolatos költségek, ugyanazon garanciális szabályok érvényesülnek a tőke- és hitelezővédelem tekintetében. A társasági jogi szabályozás az utóbbi években egyre inkább versenyképességi tényezővé válik, így nem véletlen, hogy Nyugat-Európa több országában a társasági jogi és cégjogi szabályozás jelentős változáson ment keresztül.

A nyugat-európai jogfejlődés tendenciái így alapvetően kétirányúak, melyet a jogalkotók szükség szerint a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (továbbiakban: új Gt.) megalkotásánál is figyelembe vettek. A tulajdonosok döntési szabadságának bővítése, a szélesebb választási lehetőség, a cégalapítás egyszerűsítése, gyorsítása mellett szükség volt arra is, hogy egyes – elsősorban a társaságok irányításának ellenőrzésével, a pénzügyi jelentések hitelességével kapcsolatos – előírások egyre szigorúbbá váljanak.

A gazdasági társaságok anyagi jogi szabályai szorosan összefonódnak a cégjogi eljárási szabályokkal, hiszen a társaságok a cégbejegyzéssel jönnek létre és a cégnyilvántartásból való törléssel szűnnek meg, működésük felett pedig a cégbíróság gyakorol törvényességi felügyeletet.

A következő oldalakon szeretnénk bemutatni a cégjogi törvény módosuló rendelkezéseit, valamint az ezekhez kapcsolódó társasági törvény egyes megváltozott szabályaira is felhívjuk a figyelmét. Amennyiben bővebb információra van szüksége, kérjük bizalommal forduljon hozzánk.

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény módosítása

Alig egy évvel a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény („Ctv.”) 2006. július 1-jei hatályba lépését követően, az Országgyűlés 2007. június 11-ei ülésnapján elfogadta, majd a Magyar Közlöny 75. számában 2007. június 15-én kihirdette a 2007. évi LXI. törvényt, amely a Ctv. és egyéb, kapcsolódó törvények módosításáról rendelkezik. A törvény a Ctv.-n felül módosítja többek között a polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvényt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvényt, a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvényt, az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvényt, valamint a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvényt.

A 2006. július 1-jén hatályba lépett Ctv. módosítása iránti törvényjavaslatot 2007. március 4-én nyújtotta be az igazságügyi és rendészeti miniszter. Bár a 2006. évi Ctv. jelentős módosításokat tartalmazott a korábban hatályos cégtörvényhez képest – a legjelentősebb ezek közül, hogy 2006. július 1-jétől valamennyi gazdasági társaság számára lehetővé tette az elektronikus cégbejegyzési és változásbejegyzési eljárás alkalmazását – a törvénytervezet indokolása szerint azért szükséges a jelenlegi módosítás, mert a 2006. évi V. törvénnyel kihirdetett változások nem voltak elégségesek, vagy kellően következetesek. Továbbá azért is, mert az Európai Tanács elnökségi ülése 2006. márciusában a kis és- közép vállalkozások létrehozásának és működésének előmozdításán túl azt az igényt fogalmazta meg, hogy 2007 végére az Európai Unió valamennyi tagállamában elegendő legyen átlagosan egy hét egy társaság megalapítására, míg a gazdasági társaságok piacra lépése gyorsabbá, egyszerűbbé és olcsóbbá váljon.

A törvény legfontosabb újítása: az elektronikus cégeljárás kizárólagossá tétele 2008. július 1-jétől

A törvény rendelkezéseinek túlnyomó többsége 2007. szeptember 1-jén lép hatályba. A törvény legfontosabb újításai ugyanakkor 2008. július 1. napján lépnek hatályba, ettől az időponttól válik ugyanis kizárólagossá az elektronikus cégeljárás. A magyar ügyvédségnek egy éve van tehát arra, hogy beszerezze az elektronikus cégeljáráshoz szükséges berendezéseket és elsajátítsa az elektronikus cégeljárás fortélyait. Az elektronikus cégeljárás műszaki feltételeinek megteremtése jelentős anyagi terheket róhat az ügyvédségre, és az elektronikus rendszerek használatában járatanabb ügyvédek ki is szorulhatnak a cégügyek intézéséből.

Az elektronikus cégeljárás számítástechnikai feltételei közé tartozik a Windows 2000 vagy Windows XP operációs rendszerrel ellátott személyi számítógép, valamint szkennel és megfelelő internetkapcsolat megléte. Ezen felül szükséges kártyaolvasó és kártya beszerzése a minősített elektronikus aláíráshoz, valamint időbélyeg szolgáltatásra előfizetés és a megfelelő programok letöltése. Jelenleg 400 körülire tehető azon ügyvédek száma, akik rendelkeznek elektronikus aláírással, és rendszeresen használják az elektronikus cégeljárást, miközben a magyar ügyvédség összlétszáma 10 ezer körülire tehető.

A cégnévre, a cég székhelyére vonatkozó módosuló rendelkezések

Míg a törvény rendelkezései szerint a cégnévnek eddig a választott cégforma megnevezésén felül legalább azt kellett tartalmaznia, hogy a cég tevékenysége alapvetően mire irányul, a törvénymódosítás hatályba lépését követően a cégnévnek a jövőben a választott cégforma megnevezésén túl legalább a vezérszót kell tartalmaznia. A cégnévben eddig kötelező elemként szereplő tevékenység megjelölése helyett a vezérszó megjelölése lesz a cégnév kötelező eleme. A vezérszó a cégnévben az első helyen áll és idegen nyelvű kifejezés, rövidítés vagy mozaikszó is lehet, amit latin betűkkel kell feltüntetni. A cégnévben a vezérszón kívül csak magyar szavak szerepelhetnek, a magyar helyesírás szabályainak megfelelően.

A Ctv. módosítása értelmében a cég székhelye a módosítást követően a cég bejegyzett irodája lesz. A bejegyzett iroda a cég levelezési címe, tehát az a hely, ahol a cég üzleti és hivatalos iratainak átvétele, érkeztetése, őrzése, rendelkezésre tartása történik. A cégnek a székhelyét továbbra is cégtáblával kell megjelölnie. A cég létesítő okirata úgy is rendelkezhet, hogy a cég székhelye egyben a központi ügyintézés helye. Amennyiben a cég székhelye nem azonos a központi ügyintézés helyével, a központi ügyintézés helyét a létesítő okiratban és a cégjegyzékben fel kell tüntetni.

Az ügyvédi tevékenységek bővülése: székhely szolgáltatás, aláírás-minta készítése

A törvénymódosítást követően bármely ügyvéd jogosult lesz székhely szolgáltatására is, mivel a törvény rendelkezései értelmében cég székhelyeként a cégjegyzékbe annak az ügyvédnek, illetve ügyvédi irodának a székhelye is bejegyezhető, amely a cég megbízásából gondoskodik a cég üzleti és hivatalos iratainak az átvételéről, érkeztetéséről, megőrzéséről, rendelkezésre tartásáról, valamint külön jogszabályban meghatározott, székhellyel összefüggő kötelezettségek teljesítéséről. A bejegyzett cégek ezen túlmenően az Európai Unió bármely más tagállamában is jogosultak tevékenységük elsődleges folytatására, illetve tevékenységük gyakorlásának elsődleges helyét az Európai Unió más tagállamába is áthelyezhetik.

Fontos újítás, hogy a cég képviselőinek hiteles cégaláírási nyilatkozatát nemcsak a közjegyzői aláírás-hitelesítéssel ellátott címpéldányon, hanem ügyvéd által ellenjegyzett aláírás-mintán is el lehet készíteni cégbejegyzési eljárás és változásbejegyzési eljárás esetén, amennyiben a cég létesítő okiratát vagy a létesítő okirat módosítását is ügyvéd szerkeszti és jegyzi ellen, és az aláírás-minta a cégbejegyzési, illetve a változásbejegyzési kérelem mellékletét képezi.

A közzétételi kötelezettség teljesítésének új formája

Lehetőség nyílik arra, hogy amennyiben a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény a céget közvetlenül kötelezi közleménynek a Cégek közlönyben való közzétételére, a cég választása szerint a honlapján történő közzététellel tegyen eleget ezen kötelezettségének. Ebben az esetben a közzététel megtörténtét nem a Cégek közlöny lappéldányának csatolásával, hanem a honlap pontos megjelölésével igazolhatja. Amennyiben a cég a közleményét a Cégek közlöny helyett a honlapján kívánja közzétenni, ezt a tényt, valamint a cég elektronikus elérhetőségét a cégjegyzéknek tartalmaznia kell, a cég köteles a honlapját folyamatosan működtetni és a honlapon történő közzététellel egyidejűleg a közleményt ismert hitelezőinek elektronikus úton megküldeni .

Ugyanígy történhet – legkésőbb a tevékenység megkezdésével egyidejűleg - a gazdasági tevékenység folytatásához szükséges hatósági engedély közzététele.

Amennyiben a cég saját honlapján kívánja közzétenni a fenti közleményeket, köteles honlapját folyamatosan működtetni, ezen kötelezettség elmulasztása törvényességi felügyeleti eljárás megindítására adhat alapot. A közzétételi eljárás megváltoztatását a cégbírósághoz is be kell jelenteni, a korábbi közlemények csatolásával.

A külföldi érdekeltségű cégek számára jelentős módosítások

Szintén fontos változás, hogy a cégjegyzék rovatainak az elnevezése ezen túl angol, német, francia és orosz nyelven is megjeleníthető lesz, ennek megfelelően a cégkivonat, a cégmásolat, illetve a cégbizonyítvány kiállítására ezeken a nyelveken is kérhető. Ezen felül a cégbíróság a cégjegyzék adatait és a cégiratokat az Európai Unió bármely hivatalos nyelvén is nyilván tarthatja, amennyiben a cég a

cégbejegyzési kérelméhez csatolta a cégjegyzékben szereplő adatoknak és a cégiratoknak az általa választott hivatalos nyelven készült hiteles fordítását.

A törvény módosítja a kézbesítési megbízottra vonatkozó jelenlegi szabályozást is. Eddig ha egy külföldi jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság vagy külföldi természetes személy Magyarországon nem rendelkezett lakóhellyel, a kézbesítési megbízott kijelölése kötelező volt. A törvény hatályba lépésétől ez csupán lehetőség lesz. A törvénymódosítás hatálybalépésétől, ha nem kerül kijelölésre kézbesítési megbízott, akkor a bíróság a külföldi személy részére kézbesítendő iratokat a Céglőnyben történő közzététellel kézbesíti, azzal a törvényi vélelemmel, hogy a közzétételt követő ötödik napon az irat kézbesítettnek tekinthető.

A cégjegyzékben bekövetkező módosulások az új törvény hatálybalépését követően

A cégjegyzék a törvénymódosítást követően szükség szerint tartalmazni fogja azt a tényt, hogy a cég a jegyzett tőkéjét devizában határozza meg, valamint a devizanemet is, továbbá a cég elektronikus elérhetőségét illetve amennyiben a cég a közvetlen közleményeit a honlapján teszi közzé, ezt a tényt. Ezen kívül még szükség szerint tartalmazza a cég képviselőjére jogosult elektronikus címpéldányának tanúsítványát a cég üzleti évének a mérleg-fordulónapját, amennyiben az üzleti év eltér a naptári évtől, valamint ha a cég konszolidált beszámolót készít.

A cégjegyzékben nemcsak a bejegyzett belföldi cégek cégjegyzékszámát kell feltüntetni, hanem, amennyiben a cég tagja társadalmi szervezet vagy alapítvány, ezeknek a nyilvántartási számát, külföldi cég vagy más szervezet esetén – amennyiben ilyen adattal rendelkeznek –, ezek nyilvántartási számát és a nyilvántartó hatóságot.

A cégjegyzék valamennyi cégadat esetében tartalmazza a változás időpontját. A cég a változásbejegyzési kérelmében meghatározhatja az adatok változásának az időpontját, amely azonban nem lehet korábbi, mint a változás alapjául szolgáló határozat meghozatalának a napja.

A gazdasági társaságokról rendelkező 2006. évi IV. törvényt („Gt.”) érintő módosítások

A jelen törvénymódosításnak a Gt.-t érintő egyik legfontosabb rendelkezése, hogy kitolja a gazdasági társaságok társasági szerződésének a Gt. szabályaihoz történő igazodásának dátumát, és elhagyja az első legfőbb szervi ülésre történő utalást. Az új szabályozás 2008. július 1-jéig ad haladékot a cégeknek arra, hogy a létesítő okiratukat a tavaly hatályba lépett új Gt. rendelkezéseivel harmonizálják.

A törvény ezen felül felmentést ad a fenti kötelezettség alól azon gazdasági társaságoknak, amelyek társasági szerződése – általános hivatkozásként – még a régi Gt.-re (1997. évi CXLIV. törvény) utal, továbbá azon közkereseti társaságoknak és betéti társaságoknak, amelyek társasági szerződése taggyűlésről rendelkezik. Ezen rendelkezések alatt 2008. július 1-jétől automatikusan a 2006. évi IV. törvényt, illetve a tagok gyűlése elnevezést kell érteni.

További könnyítést jelent, hogy amennyiben a társasági szerződés módosítására nincs szükség, a gazdasági társaság az új Gt.-hez történő igazodását illeték és közzétételi költségtérítés megfizetése nélkül, a cégbíróság számára bejelentheti. A bejelentés tartalmazza, hogy a gazdasági társaság társasági szerződésének módosítása nem szükséges, továbbá, hogy a bejelentésben megjelölt időponttól kezdve a gazdasági társaság az új Gt. rendelkezései szerint működik.

A gazdasági társaságokat érintő lényeges változás, hogy a törvénymódosítás mind a korlátolt felelősségű társaságok, mind pedig a zártkörűen működő részvénytársaságok esetében eltörli azt a kitétel, mely szerint a számviteli törvény szerinti beszámoló jóváhagyása kivételével a taggyűlés (korlátolt felelősségű társaság esetén) illetve a közgyűlés (zártkörűen működő részvénytársaság esetén) hatáskörébe tartozó ügyekben a tagok, illetve a részvényesek ülés, illetve közgyűlés tartása nélkül is határozhatnak. A jövőben tehát a társasági szerződés, illetve az alapszabály megfelelő rendelkezése esetén a beszámoló jóváhagyásáról is lehet ülés, illetve közgyűlés tartása nélkül határozni.

Lehetségessé válik a jövőben zártkörűen működő részvénytársaság szerződésmintával történő alapítása is.

A törzstőke összegére vonatkozó módosítások

A kis és- közép vállalkozások alapításának a megkönnyítését hivatottak elősegíteni a törzstőke összegére vonatkozó módosuló jogszabályok is. A korlátolt felelősségű társaság törzstőkéjének összege 2007. szeptember 1-jétől az eddigi 3 millió forintról ötszázezer forintra csökken. A törvénymódosítást követően a zártkörűen működő részvénytársaság alaptőkéje ötmillió forint lesz, míg a nyilvánosan működő részvénytársaság alaptőkéje húszmillió forint marad.